

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 26.2.2020 г.
COM(2020) 70 final

2020/0030 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политики за заетост на държавите членки

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

В Договора за функционирането на Европейския съюз от държавите членки се изисква да разглеждат икономическата си политика и насърчаването на заетостта като въпроси от общо значение и да координират действията си в рамките на Съвета. В Договора се предвижда, че Съветът приема насоки за заетостта (член 148), като се пояснява, че те трябва да бъдат съвместими с общите насоки на икономическите политики (член 121).

Общите насоки на икономическите политики не са ограничени във времето, но насоките за заетостта трябва да се изготвят ежегодно. За първи път насоките бяха приети заедно (т.нар. „интегриран пакет“) през 2010 г. в подкрепа на стратегията „Европа 2020“. Интегрираните насоки останаха непроменени до 2014 г. През 2015 г. бяха приети преработени интегрирани насоки. През 2018 г. насоките за заетостта бяха приведени в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права, прокламиран през ноември 2017 г. от Европейския парламент, Съвета и Комисията, с цел да насърчават реформите на национално равнище и да послужат като ориентир за подновен процес на конвергенция в Европа. Те останаха непроменени през 2019 г. Освен че определят обхвата и рамката на координирането на политиката на държавите членки, насоките служат и за основа на специфични за всяка държава препоръки в съответните области. Заедно с общите насоки на икономическите политики насоките за заетостта на държавите членки се представят под формата на решение на Съвета относно насоките за политиките по заетостта на държавите членки (част II от Интегрираните насоки).

Насоките за политиките по заетостта на държавите членки бяха изменени, за да се приведе в съответствие текстът, като се интегрират четирите измерения на Годишната стратегия за устойчив растеж (ГУСР), и по-специално измерението, свързано с устойчивостта на околната среда, като се отрази визията за по-силна социална Европа за справедлив преход и се интегрират целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР).

Преразгледаните насоки за заетостта са следните:

Насока 5: Насърчаване на търсенето на работна ръка

Насока 6: Повишаване на предлагането на работна ръка и подобряване на достъпа до заетост, умения и компетентности

Насока 7: Подобряване на функционирането на пазарите на труда и ефективността на социалния диалог

Насока 8: Насърчаване на равните възможности за всички, социалното приобщаване и борбата с бедността

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно насоки за политики за заетост на държавите членки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 148, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент¹,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

като взе предвид становището на Комитета на регионите³,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта⁴,

като има предвид, че:

- (1) Държавите членки и Съюзът трябва да работят за изготвянето на координирана стратегия за заетост, и по-специално за развитието на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и пазари на труда, които реагират на икономическите промени, с оглед на постигането на целите за пълна заетост и социален прогрес, балансиран растеж, високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда, установени в член 3 от Договора за Европейския съюз. Като отчитат националните практики по отношение на отговорностите на социалните партньори, държавите членки трябва да разглеждат насърчаването на заетостта като въпрос от общ интерес и да координират действията си в тази насока в рамките на Съвета.
- (2) Съюзът трябва да се бори срещу социалното изключване и дискриминацията и да насърчава социалната справедливост и закрила, както и равенството между жените и мъжете, солидарността между поколенията и защитата на правата на детето. При определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът трябва да отчита изискванията, свързани с насърчаването на висока степен на заетост, с осигуряването на адекватна социална закрила, с борбата с бедността и социалното изключване, както и с постигането на висококачествено образование и обучение, както е посочено в член 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- (3) В съответствие с Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Съюзът разработи и въведе инструменти за координация в областта на икономическата политика и политиката по заетостта. Като част от тези

¹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

² ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

инструменти, настоящите насоки за политиките по заетостта на държавите членки, заедно с общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза, съдържащи се в Препоръка (ЕС) 2015/1184 на Съвета⁽⁵⁾, съставляват интегрираните насоки. Тяхното предназначение е да насочват изпълнението на политиките в държавите членки и в Съюза, отразявайки взаимозависимостта между държавите членки. Така полученият набор от координирани европейски и национални политики и реформи следва да представлява подходяща цялостна и устойчива комбинация от икономически политики и политики по заетостта, която да доведе до положително въздействие в други области.

- (4) Насоките за политиките по заетостта са в съответствие с Пакта за стабилност и растеж, действащото законодателство на Съюза и различни инициативи на Съюза, включително препоръката на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта⁽⁶⁾, препоръката на Съвета от 15 февруари 2016 г. относно интеграцията на дълготрайно безработните лица на пазара на труда⁽⁷⁾, препоръката на Съвета от 19 декември 2016 г. относно повишаване на уменията⁽⁸⁾ и препоръката на Съвета от 15 март 2018 г. относно Европейска рамка за качествено и ефективно чиракуване⁽⁹⁾, препоръката на Съвета от 22 май 2018 г. относно ключовите компетентности за учене през целия живот⁽¹⁰⁾, препоръката на Съвета от 22 май 2019 г. относно висококачествени системи за образование и грижи в ранна детска възраст⁽¹¹⁾ и препоръката на Съвета от 8 ноември 2018 г. относно достъпа на работниците и самостоятелно заетите лица до социална закрила⁽¹²⁾.
- (5) Европейският семестър обединява различните инструменти в обща рамка за интегрирана многостранна координация и наблюдение на политиките по заетостта. Европейският семестър цели да постигне устойчивост на околната среда, производителност, справедливост и стабилност, като в същото време интегрира принципите на Европейския стълб на социалните права, включително силната ангажираност със социалните партньори, гражданското общество и други заинтересовани страни. Той подкрепя постигането на целите за устойчиво развитие⁽¹³⁾. Политиките по заетостта и икономическите политики на Съюза и на държавите членки следва да вървят ръка за ръка с прехода на Европа към неутрална по отношение на климата, екологично устойчива и цифрова икономика, като същевременно повишават конкурентоспособността, насърчават социалната справедливост и равните възможности и преодоляват неравенствата и регионалните различия.
- (6) Изменението на климата и свързаните с околната среда предизвикателства, глобализацията, цифровизацията и демографските промени ще преобразят европейските икономики и общества. Съюзът и неговите държави членки следва

⁵ Препоръка (ЕС) 2015/1184 на Съвета от 14 юли 2015 г. относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Европейския съюз (ОВ L 192, 18.7.2015 г., стр. 27).

⁶ ОВ С 120, 26.4.2013 г., стр. 1.

⁷ ОВ С 67, 20.2.2016 г., стр. 1.

⁸ ОВ С 484, 24.12.2016 г., стр. 1.

⁹ ОВ С 153, 2.5.2018 г., стр. 1.

¹⁰ ОВ С 189, 4.6.2018 г., стр. 1—13.

¹¹ ОВ С 189, 5.6.2019 г., стр. 4—14.

¹² ОВ С 387, 15.11.2019 г., стр. 1—8.

¹³ Резолюция A/RES/70/1 на ООН

да работят съвместно с цел ефективно преодоляване на тези структурни фактори и при необходимост да адаптират съществуващите системи, като отчитат тясната взаимозависимост на икономиките и пазарите на труда на държавите членки и свързаните с тях политики. Това изисква съгласувани, амбициозни и ефективни политически действия както на равнището на Съюза, така и на национално равнище, в съответствие с ДФЕС и разпоредбите на Съюза за икономическото управление. Тези политически действия следва да включват насърчаване на устойчивите инвестиции, подновен ангажимент за подходящо планирани структурни реформи, които подобряват производителността, икономическия растеж, социалното и териториалното сближаване, конвергенцията във възходяща посока, устойчивостта и упражняването на фискална отговорност. Те следва да съчетават мерки в областта на търсенето и на предлагането, като същевременно отчитат тяхното социално въздействие и въздействие върху околната среда и заетостта.

- (7) Европейският парламент, Съветът и Комисията подписаха междуинституционална прокламация относно Европейския стълб на социалните права ⁽¹⁴⁾. В рамките на стълба се определят 20 основни принципа и права, целящи да допринесат за правилното и справедливо функциониране на пазарите на труда и социалните системи и разпределени в три категории: равни възможности и достъп до пазара на труда, справедливи условия на труд и социална закрила и приобщаване. Принципите и правата дават насока на нашата стратегия, като гарантират, че преходът към неутралност по отношение на климата и устойчивост на околната среда, цифровизацията и демографските промени са социално справедливи. Стълбът представлява референтна рамка за наблюдение на резултатите в областта на заетостта и социалните показатели на държавите членки, за стимулиране на реформите на национално, регионално и местно равнище и за съчетаване на социалното и пазарното измерение в днешната съвременна икономика, включително чрез насърчаване на социалната икономика.
- (8) Реформите на пазара на труда, включително националните механизми за определяне на заплатите, следва да са в съответствие с националните практики на социален диалог и да предоставят необходимата възможност за всеобхватно разглеждане на социално-икономическите въпроси, включително подобряването на устойчивостта, конкурентоспособността, иновациите, създаването на работни места, политиките за учене през целия живот и за обучение, работните условия, образованието и уменията, общественото здраве и приобщаване, както и реалните доходи.
- (9) Държавите членки и Съюзът следва да гарантират, че трансформациите са справедливи и социално оправдани, укрепват стремежа към приобщаващо и устойчиво общество, в което хората са защитени, могат да предвиждат и управляват промените и активно да участват в обществото и икономиката. Следва да се обърне внимание на дискриминацията във всичките ѝ форми. Достъпът и възможностите за всички следва да бъдат гарантирани, а бедността и социалното изключване (включително по отношение на децата) следва да бъдат намалени, по-специално като се гарантират ефективно функциониращи трудови пазари и системи за социална закрила и се премахнат пречките пред образованието, обучението и участието на пазара на труда, включително чрез

¹⁴ ОВ С 428, 13.12.2017 г., стр. 10.

осигуряване на инвестиции в образование и грижи в ранна детска възраст. Навременният и равен достъп до здравни услуги на достъпни цени, включително превенцията и насърчаването на здравословни навици са от особено значение в контекста на застаряващите общества. Потенциалът на хората с увреждания да допринасят за икономическия растеж и социалното развитие следва да бъде оползотворен в по-висока степен. С навлизането на нови икономически и бизнес модели в Съюза трудовите правоотношения също се променят. Държавите членки следва да гарантират, че трудовите правоотношения, произтичащи от новите форми на труд, поддържат и укрепват европейския социален модел.

- (10) Интегрираните насоки следва да служат за основа на препоръките, които Съветът може да отправи към отделните държави членки. Държавите членки следва пълноценно да използват Европейския социален фонд плюс и други фондове на Съюза, включително Фонда за справедлив преход и InvestEU, за да насърчават заетостта, социалните инвестиции, социалното приобщаване, достъпността, по-големите възможности за повишаване на квалификацията и за преквалификация на работната сила, ученето през целия живот и висококачественото образование и обучение за всички, включително цифровата грамотност и умения. Макар интегрираните насоки да са предназначени за държавите членки и Съюза, те следва да се изпълняват в партньорство с всички национални, регионални и местни органи, с активното участие на парламентите, както и на социалните партньори и представителите на гражданското общество.
- (11) Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила следва да следят за съответствието на изпълняваните политики с насоките за политиките по заетостта, като действат в рамките на мандата си съгласно Договорите. Тези комитети и други подготвителни органи на Съвета, свързани с координацията на икономическите и социалните политики, следва да работят в тясно сътрудничество. Политическият диалог между Европейския парламент, Съвета и Комисията, по-специално по отношение на насоките за политиките по заетостта на държавите членки, следва да се поддържа.
- (12) След консултация с Комитета за социална закрила,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Приемат се насоките за политиките по заетостта на държавите членки, съдържащи се в приложението. Тези насоки са част от интегрираните насоки.

Член 2

Държавите членки вземат предвид в своите политики по заетостта и програми за реформи насоките, съдържащи се в приложението, за които те представят доклад в съответствие с член 148, параграф 3 от ДФЕС.

Член 3

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*